

Marc Groeneveld werkte dertien jaar als financieel adviseur bij de Rabobank en is nu voorman bij Van der Tol.

Groeiend aantal zij-instromers vindt baan met betekenis in groene sector

'Koudwatervrees onder hoveniers is onterecht'

Militairen, koks, dierenverzorgers, kantoormedewerkers, bankiers, obers: de lijst met functies van waaruit mensen de overstap willen maken naar de groene sector wordt almaar langer en meer divers. Is dit een uitkomst, nu groenvoorzieners moeite hebben om openstaande vacatures in te vullen? Oftewel: vormen zij-instromers een deel van de oplossing voor de personeelstekorten in de groene sector?

Auteur: Ralf Pijnenburg

Het vak van hovenier als overstapberoep is in trek, zo blijkt uit recente gegevens van het UWV. Ook Koninklijke VHG signaleert die trend. De branchevereniging lanceerde enkele jaren geleden de arbeidsmarktcampagne 'Ik ben groen, jij ook?' Instromers konden deelnemen aan de VHG Brancheopleiding of de basisopleiding Interieurbepanting en solliciteren op de vacatures in de VHG-vacaturebank. De campagne had als doel de meerwaarde van groen zichtbaar te maken onder potentiële zij-instromers en een breed en aantrekkelijk beeld te schetsen van de werkzaamheden in de branche.

Aanzuigende werking

Volgens Jeroen Zijlmans, beleidsadviseur arbeidsmarkt en onderwijs, had die campagne een aanzuigende werking op potentiële zij-

instromers. 'We merkten dat de animo voor onze opleidingen toenam. De laatste jaren is er zelfs sprake van een sterke groei.' Volgens Zijlmans liggen daaraan verschillende oorzaken ten grondslag. 'Allereerst merken we dat steeds meer mensen op zoek zijn naar een baan met betekenis. De toegenomen aandacht voor biodiversiteit en verduurzaming speelt ook een rol. We zien werknemers vanuit allerlei beroepen de switch maken, van kok tot bankier. Er liggen natuurlijk kansen voor deze mensen door de stijgende vraag naar personeel in de groene sector. De 16- tot 25-jarigen staan niet meer voor je in de rij, zoals vroeger.'

Creativiteit vereist

Edo Post Uiterweer, eigenaar van De Aar Hoveniers, herkent dat beeld. Hij wijst erop dat het voor groenbedrijven noodzakelijk is om creatief te zijn bij hun personeelwerving. 'We zijn met zijn allen op zoek naar mensen, dus is het belangrijk om ook buiten je eigen kring de opties te verkennen. Door voortdurend in contact te zijn met zzp'ers, uitzendbureaus en wervings- en selectiebureaus krijg ik sommige posities wel ingevuld. Tegelijkertijd breekt het gebrek aan motivatie bij sommige kandidaten ons nogal eens op. Van dat probleem hadden we zeker geen last bij zij-instroomer Vincent, die momenteel bij ons werkzaam is in het onderhoud. Hij belde me een jaar geleden met de vraag of hij bij ons aan de slag kon als zij-instroomer. Dat heeft positief uitgepakt.'

Frisse tegenzin

Na 23 jaar werkzaam te zijn geweest in verscheidene technisch-commerciële functies,

'Er dienen zich nogal wat veranderingen aan op de arbeidsmarkt waarop je als groenbedrijf zult moeten anticiperen'

besloot Vincent Gosman om de overstap te wagen naar het hoveniersvak. Eindelijk, lijkt hij te willen zeggen. 'In mijn carrière sprak ik regelmatig met collega's die wat anders wilden gaan doen, maar het bekende en vertrouwde geen vaarwel durfden te zeggen. In plaats daarvan bleven ze met frisse tegenzin doen wat ze al jaren deden. Zelf had ik de overstap eigenlijk al twintig jaar geleden moeten maken. Maar na mijn Ibo-opleiding had ik hard geknokt om mijn vliegopleiding te halen en zei mijn verstand dat het hoveniersvak een stap terug zou zijn. Terwijl ik toen al diep in mijn hart wist dat de groene sector mijn ding was. Daar kom ik nu ook wel achter. In de natuur werken is geweldig, je wordt er een ander mens van. Het is ook altijd mijn hobby geweest om in de tuin te klussen.'

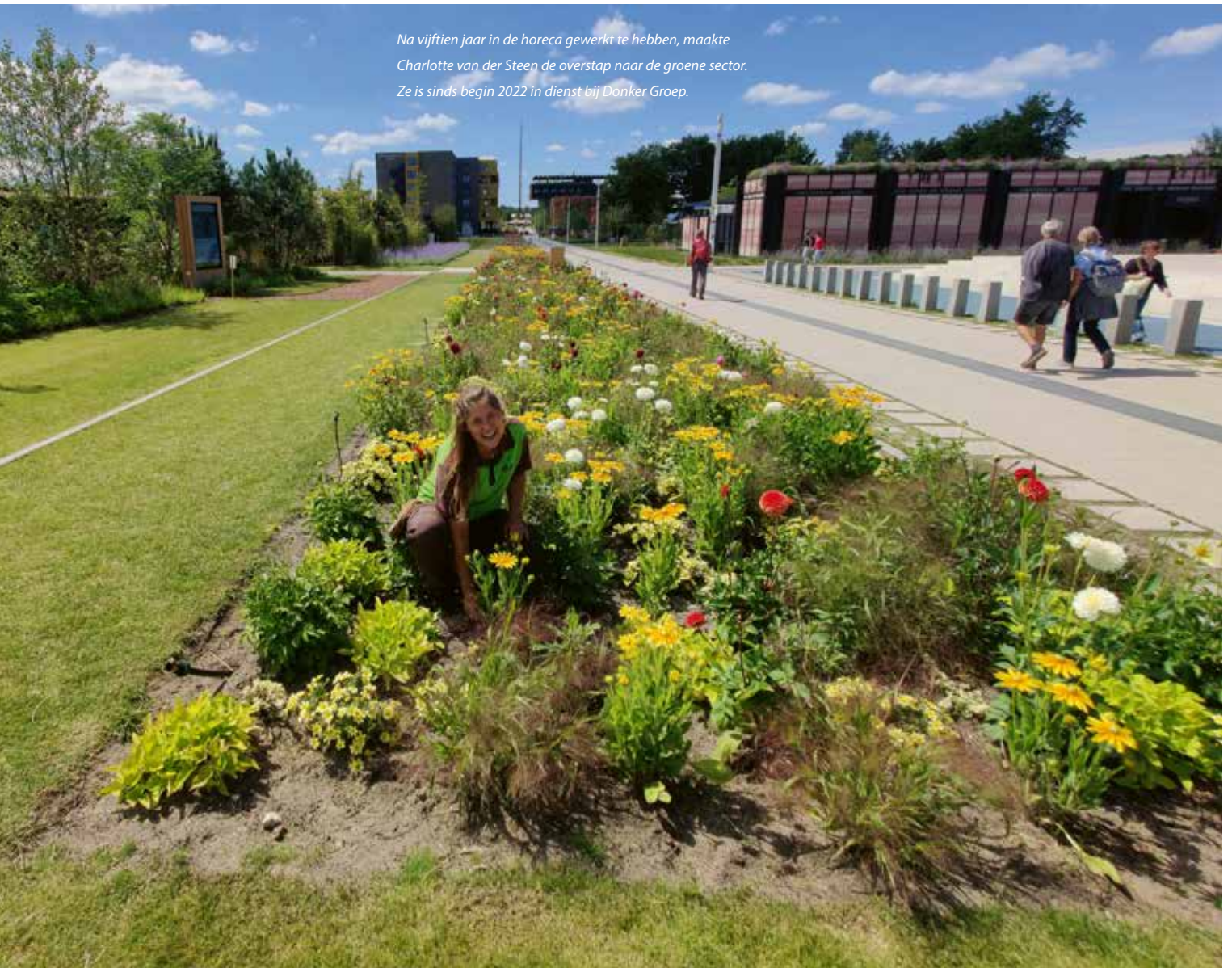
Minder zwaar

Hoewel zij-instromers met twee rechterhanden en liefde voor tuinieren in het voordeel zijn, voegt Zijlmans daaraan toe dat het ontbreken van deze twee competenties een succesvolle switch naar de groene sector niet in de weg hoeft te staan. 'Een traditionele leerling-hovenier kon vroeger met gereedschappen en planten overweg; voor de huidige generatie zij-instromers geldt dat lang niet altijd. Wat niet wil zeggen dat je niet kunt slagen. Waar je vroeger met zakken cement van 50 kilo rondsjouwde, is het vak nu minder zwaar geworden. De basis wordt gevormd door enthousiasme en motivatie. Daarnaast bestaat bijna de helft van de leerlingen bij ons uit vrouwen. Dat beeld zie je totaal niet terug in de sector zelf. We merken ook dat de interesse in parttime werken onder zij-instromers groot is. Kortom, er dienen zich nogal wat veranderingen aan op de arbeidsmarkt waarop je als groenbedrijf zult moeten anticiperen.'

VHG lanceerde enkele jaren geleden de arbeidsmarktcampagne 'Ik ben groen, jij ook?', die een aanzuigende werking had op potentiële zij-instromers.

Na vijftien jaar in de horeca gewerkt te hebben, maakte Charlotte van der Steen de overstap naar de groene sector. Ze is sinds begin 2022 in dienst bij Donker Groep.

Koudwatervrees

Gosman heeft het idee dat er onder groenbedrijven veel koudwatervrees is om met een zij-instromer in zee te gaan. 'Iets dat in mijn ogen niet nodig is. Als je affiniteit met groen hebt en gemotiveerd bent, heb je een goede basis. In de vacatures op internet wordt nog vaak gevraagd naar mensen met een afgeronde opleiding. Groenbedrijven zouden echter de kans op het aannemen van zij-instromers met beide handen moeten aangrijpen. Het tekort aan mensen is immers enorm. Toen ik amper drie dagen werkzaam was bij De Aar Hoveniers, kreeg ik al een belletje van een concullega, die blijkbaar mijn LinkedIn-profiel niet goed had bekeken, of ik op de koffie kon komen. Dat zegt toch wel iets.'

Geen risico

Bij De Aar Hoveniers hebben ze het geen moment als een risico gezien om te investeren in de nieuwe onderhoudsman, laat de eigenaar weten. 'We hebben Vincent eerst een half jaar laten meelopen met een collega van de afdeling onderhoud. Deze collega is inmiddels met pensioen, dus zijn vrijgekomen functie konden we met de komst van Vincent meteen invullen. Dat het bij de meeste zij-instromers met de

motivatie wel goed zit, is een groot voordeel. Bovendien brengen zij-instromers veel ervaring met zich mee, die van toegevoegde waarde kan zijn voor je organisatie. Dat merk ik nu ook aan Vincent, die bij ons vier dagen in de week buiten werkt en een dag op kantoor. Wij profiteren van zijn kennis op commercieel vlak die hij heeft meegenomen vanuit zijn arbeidsverleden. Bovendien is hij bereid om in zichzelf te investeren, en dus in ons bedrijf.'

'Groenbedrijven moeten creatief zijn in hun personeelswerving'

Jeroen Zijlmans: 'Binnen de brede werving van groenbedrijven vormen zij-instromers een interessante doelgroep.'

Vincent Gosman (onderhoudsman) en Edo Post Uiterweer (eigenaar) van De Aar Hoveniers.

Marc Groeneveld: 'Zij-instromers vormen een kans voor groenbedrijven.'

Succesvol huwelijk

Het huwelijk tussen Gosman en De Aar Hoveniers bevalt beide partijen dus uitstekend. Voor Zijlmans is dat niet verrassend. 'Wij horen bij de VHG ook positieve verhalen over samenwerking tussen hoveniers en zij-instromers. Een mooi voorbeeld is de relatie tussen Charlotte van der Steen en Donker Groep. Charlotte heeft na 15 jaar in de horeca te hebben gewerkt de overstap gemaakt naar de groene sector. Maar er zijn meer succesvolle voorbeelden van samenwerking te noemen.'

Groenmedewerkers honkvast

Dat wordt duidelijk tijdens een gesprek met Myra Waagemakers, hoofd personeelszaken bij Van der Tol. Om het tekort aan medewerkers te lijf te gaan, richt het groenbedrijf zijn pijlen op onder meer zzp'ers en uitzendkrachten. 'Maar daarmee komen we er niet', beseft ze. 'Vanuit de reguliere opleidingen stromen er te weinig mensen door naar de arbeidsmarkt, en daarnaast zijn groenmedewerkers behoorlijk honkvast. Daarom bieden we ook kansen aan zij-instromers. Op onze website melden we dat we openstaan voor mensen die een switch naar de groene sector willen maken. Ook zijn we aangesloten bij de Greencademy, een hoveniersopleiding die zij-instromers aanbiedt bij bedrijven in de groene sector. Deze zij-instromers worden online geschoold terwijl ze fulltime aan het werk zijn.'

Inspelen op tekort

Van der Tol heeft momenteel een aantal

mensen voor de aanleg en het onderhoud in dienst die zich hebben laten omscholen aan de VHG Brancheopleiding. 'Wat dat betreft, vind ik dat de groenbranche goed inspeelt op het tekort aan personeel', zo ervaart Waagemakers. 'Behoudens een enkele uitzondering kunnen we terugvallen op positieve ervaringen met zij-instromers. We zien dus zeker het potentieel. Als je de juiste mentaliteit hebt en bereid bent nieuwe dingen te leren, kun je in de groene sector een heel eind komen.'

Van assistent-hovenier tot voorman

Dat motivatie de belangrijkste succesfactor vormt voor een zij-instromer, bewijst Marc Groeneveld. Hij werkte dertien jaar als financieel adviseur bij de Rabobank en had geen enkele praktische achtergrond. Toch is hij inmiddels opgeklommen tot voorman bij Van der Tol, waar hij drie jaar geleden begon als assistent-hovenier. 'Je hoeft geen natuurtalent te zijn om een loopbaan in de groene sector op te bouwen', vertelt hij. 'Na de zoveelste reorganisatieronde bij de Rabobank stak ik mijn hand op om in aanmerking te komen voor een vertrekregeling, want ik begon het werken op kantoor steeds minder leuk te vinden. Ik wilde in de buitenomgeving actief zijn en na een oriëntatiefase viel de keuze op het hoveniersvak. Daar heb ik nog geen moment spijt van gehad. Het geeft veel voldoening om de leefomgeving van mensen aangenamer te kunnen maken. Het praktisch bezig zijn, de vrijheid in de buitenlucht, dat zijn de mooie dingen.'

Open sollicitaties

Tijdens zijn opleiding aan de VHG stuurde Groeneveld open sollicitaties naar meerdere groenbedrijven. Van Van der Tol kreeg hij de volgende dag meteen een reactie, met de vraag of hij koffie wilde komen drinken. Inmiddels leidt Groeneveld als voorman zelf mensen op die de overstap willen maken naar de groensector. 'Ik begeleid nu iemand die jarenlang als anesthesist heeft gewerkt. Net als ik is hij zeer gemotiveerd en enthousiast. Ik ben van mening dat zij-instromers een kans zijn voor groenbedrijven. We brengen immers veel kwaliteiten mee uit vorige functies. De ervaringen die ik heb met klantcontacten, heeft een zestienjarige niet.'

Ook docenten enthousiast

Zijlmans deelt de conclusie van Waagemakers en Groeneveld. 'Binnen de brede werving van groenbedrijven vormen zij-instromers een interessante doelgroep. Ook onze docenten merken dat ze zeer enthousiast en leergierig zijn. Zij-instromers stellen voortdurend de meeste uiteenlopende vragen over bijvoorbeeld materialen en planten, iets wat zestienjarigen minder snel zullen doen. Dit is voor onze docenten ook mooi om te ervaren.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!